

Samgonguskjal

millum Javnaðarflokkkin og Fólkaflokkkin

Politiski setningurin

Javnaðarflokkurin og Fólkaflokkurin eru samdir um at skapa politiska samgongu á lögtingi og at skipa landstýri fyri lögtingsvalskeiðið 1990-1994.

Endamálini við politikki samgongunnar eru at skapa javnvág í samfelagsbúskapin, at røkja fiskastovrnarnar á Føroya-leiðunum við skynsemi og við ábyrgd fyri framtíðini, at fáa fiskivinnuna at hvíla í sær sjálvari, at virka móti arbeiðsloysi, at menna samfelagið, at gera nýggja og meir rættvísa skattaskipan, at loysa undirgrundarmálið, at gera sjálvstýrisslóg og nýggja stýrisskipan fyri Føroyar, at verja umhvørvið á sjógv og landi, og at røkja og menna føroyskan mentanar- og siðarv.

1. Búskapar, figgjar- og skattapolitikkur

Endamálið er at fáa javnvág í samfelagsbúskapin, at tryggja stöðugan vøxtur og at útvega arbeiði til allar vinnuførar hendur.

Bólkur við umboðum úr landsstýrisins figgjardeild, landsbanka og hagdeild ger ætlanir um landsins figgjar- og búskaparviðurskipti. Eisini hevur hesin bólkur til uppgávu at meta um figgjarligu og búskaparligu avleiðingarar av politiskum tiltøkum.

Áðrenn 1. juli 1991 verður gjørd ein langtíðar figgjarætlan við tilhoyrandi fløguætlan fyri árin 1992 til og við 1995.

Nýggj skattalóg: Arbeiðið at gera skattalóg at koma í gildi 1. jan. 1992 verður sett í verk eftir hesum meginreglum:

Miðað verður móti bruttoskattaskipan við proportionals' atti og einari skattafriari grunduplædd ístaðin fyri verand persónsfrádráttur.

Landskattastigin verður broyttur, so eingin rindar meir enn helvt av síni inntøku í skatti til land og kommunu, og eingin rindar meir enn helvt av seinast vunnna krónuni.

Allir skattafrádráttir, eisini rentufrádráttur, falla burtur. Tann stuðul, sum í dag verður veittur fólki til bygging ella keyp av bústaði sum rentufrádráttur, verður latin í broyttum líki.

Verandi skattalóg: verður frá 1. jan. 1991 soleiðis:

Marginalskatturinn verður lækkaður í 1991. Skipað verður fyri, at skatta-trekkid fyri hvørja lønarútgjalding ikki fer upp um 50% markið.

Rentufrádráttur av nýggjum privatum lánun verður ikki loyvdur. Tó eru lán (rentuútreiðslur upp til 60.000 kr. x 2) upptikin til keyp ella bygging av eignum bústaði, útbúgvingarlán og lán til gjalding av fálum veðhaldum, smbr. skjalprógvi undantikin.

Rentufrádráttur verður bert givin í mun til ta upphædd, sum lánini verða niðurskrivað til, smbr. afturgjaldsavtalu, sum var í gildi 31.12.90. Avdráttarskái og longd avdráttartíð verða roknað sum nýggj lán.

Innlánsrenta verður skattað sum higartil, tó oman fyri 35.000 kr. x 2 mótröknað rentuútreiðslum av lánskuld oman fyri 60.000 kr. x 2 - til tess at fyrirbyrgja rentuspekulation um skattin.

Í partafeløgum verða rentuinntøkur mótröknaðar rentuútreiðslum. Tó soleiðis at upphædd svarandi til rentur av skattaða eginkapitali felagsins primo ikki verður mótröknað.

Fyri privat vinnurekandi verður rentu-mótrökning gjørd við atliti til privatu ogn og skuld hjá viðkomandi.

Virðið av fríum ágóðum, eitt nú bili, telefon, bústaði o.ø., verður skattað eftir veruligum virði.

Tvingaða samansparingin verður frá 1. jan. 1991 lækkað til:

kr: 0%	110 - 150.000
	150 - 200.000
kr: 2%	200.000 -
kr: 3%	
og fellur burtur	31.12. í 1991.

Føroyskar eftirlønir í donskum pensiónsgrunnun verða skattaðar í Føroyum eftir nærri avgjörðum reglum.

Arbeiði við at fyrireika meirvirðisskipan (moms) heldur fram.

Landsbankin: Lógin verður endurskoðað.

Banka- og partafelagsmál: Nevnd verður sett at kanna vinnuskrásetingar-, partafelags-, bókhalds-, banka- og sparikassalógirnar við nýggjari lóggávu fyri eyga í tráð við tilfarir í grannalundunum og við atliti til alternativar inntøkukeldur.

Figgjarlógin

Inntøkurnar á figgjarlógini 1991 kunnu neyvast økja, men inntøkureguleringar hjá nøkrum stovnum, eins og nýtsluggjöld kunnu umhugsast til at lækka játtanartørvin.

Útreiðslusíðan á figgjarlógini skal lækkað við m.a.:

1. Lægri stuðuli til fiskivinnuna í tann mun, broyttar fortreytir gera tað møgulegt.
2. Effektivisering av almennum stovnum, hvørs bygnaður og uppgávubýti verða endurskoðað.
3. Iløguætlanir, lógarbundnar og ikki, hjá landi og kommunum og kommunal-um felagskapum verða endurskoðaðar og lagaðar til búskaparstøðuna.

Miðað verður móti, at figgjarlógin 1992 javnvigar.

2. Fiskivinna

Rikin verður fiskivinnupolitikkur, sum tryggjar skynsama stovnsrøkt, sum miðar móti at fáa veiðiflotan at hvíla í

sær sjálvum, sum tryggjar fiskimonnum sømiliga úrtøku, og at veiðan verður umsitin á ein hátt, sum gevur mest møguligan samfelagsvinning. Til tess verður neyðugt frameftir at varðveita ávísa stuðulskipan.

Veiðitrýstið verður minkað við:

1. Upphøggjarstuðli og avmarking av:
2. fiskiloyvum, 3. fiskiøkjum, 4. veiðidøgum (við atliti til ymisk skipasløg og veiðihættir) til tess at náa málsetningin, at stovnarnir verða troyttir á skilagóðan hátt.

Miðað verður móti, at veiðiorkan verður minkað við um 10.000 tons (mett veiða) í 1991. Helvtin av hesum niðurskurði eigur at verða tikin burtur í fyrsta ársfjórðingi. Umsóknir um upphøggj verða avgreiddar skjótast gjørligt.

Lógin um upphøggjarstuðul verður ikki endurnýggjað.

Hetta skal eisini stimbra til skilagóðar fløgur og rakstur av veiðiførum. Endamálið er at veiða tað optimala. Men av tí, at fiskastovrnarnir eru nú ov hart troyttir, kann tað ikki gerast, sum er. Serliga verður víst til langtíðar tilráðingar frá Fiskirannsóknarstovuni og grundarlagið, hesar tilráðingar byggja á (ICES).

Lógin um ráfiskabýtið verður sett úr gildi.

Roynt verður at tryggja, at veiði fiskurin og veiðiorkan ikki verða miðsavnad.

Roynt verður at varðveita nýggj og góð veiðifør í flotanum, sum nú ikki bera seg, um hildið verður, at veiðimøguleikar verða til teirra.

Lógir um endurnýggjan av fiskiskipaflotanum og um skipasmíð verða endurskoðaðar, so veiðiflotin verður á tøkni- og frøðiligum høgum støði, og skipasmíð í Føroyum verður varðveitt.

3. Fiskiðnaður

Í fiskivinnupolitikkinum verður dentur lagdur á góðskusjónarmið. Tí skulu virki og veiðifør vera so útgjörð, at tey kunnu framleiða fyrsta floks vøru svarandi til økjandi krøv frá marknaðinum. Løggildislógirnar verða at endurskoða alla tíðina, so tær samsvara við aljóða krøv.

Tað privata og tað almenna samsarva til at skapa professionellan menningarpolitikk við tí endamáli at bota úrslitið av úrdráttum á hægri virkingarstigi við denti á nýggjum meirvirðisskapandi útflutningsvørum.

